

Gemeenschappelijk
Hof van Justitie

ORIËNTATIEPUNTEN VOOR STRAFTOEMETING

November 2019

Verantwoording

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba (hierna: het Hof) heeft besloten om zijn reeds bestaande, interne oriëntatiepunten voor straftoemeting in strafzaken te publiceren. De oriëntatiepunten zien op een aantal veel voorkomende delicten en geven een strafmaat aan waarop de rechter zich kan oriënteren bij de oplegging van de straf op grond van het volwassenenstrafrecht. De oriëntatiepunten zijn gebaseerd op de straftoemeting voor een bepaald modaal feit (de meest voorkomende verschijningsvorm van het strafbare feit) die in de afgelopen jaren in eerste aanleg en in hoger beroep is gehanteerd in Aruba, Curaçao, Sint Maarten en op Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De oriëntatiepunten zijn tot stand gekomen na een inventarisatie van de bestaande praktijk van de straftoemeting en na een evaluatie daarvan door de (straf)rechters in de gerechten in eerste aanleg en het Hof. De oriëntatiepunten zijn gepubliceerd op de website van het Hof (www.gemhofvanjustitie.org) en op www.rechtspraak.nl

Met de publicatie van de oriëntatiepunten wordt beoogd de rechtszekerheid te versterken. De rechtspraak moet tenslotte tot op zekere hoogte voorspelbaar zijn. Oriëntatiepunten kunnen dat doel dienen: zij kunnen (een objectieve) richting geven aan de gedachtevorming van de rechter(s) en door de publicatie wordt die gedachtevorming voor de verdachte, maar ook voor het openbaar ministerie en het publiek, inzichtelijker gemaakt. Dat zorgt niet alleen voor meer rechtseenheid, maar komt ook ten goede aan de rechtszekerheid.

Onderstreept wordt dat oriëntatiepunten een vertrekpunt vormen voor de rechter bij de straftoemeting. Zij bieden de rechter een handvat en de mogelijkheid om bij de straftoemeting te wijzen op de landelijke praktijk. De oriëntatiepunten binden de rechter niet. De daarbij opgenomen strafverlagende en strafverhogende factoren zijn niet limitatief. De rechter zal in individuele gevallen aan de hand van de concrete feiten en/of omstandigheden een passende straf of combinatie van straffen bepalen en opleggen.

Het Hof zal de oriëntatiepunten periodiek evalueren om na te gaan of zij nog voldoende aansluiten bij de praktijk of dat hierin wijzigingen dan wel aanvullingen moeten worden aangebracht.

Oriëntatiepunten voor straftoemeting

WETBOEK VAN STRAFRECHT

Atrako (diefstal met geweld)

Omschrijving	Oriëntatiepunt
<u>Dreigen met geweld</u>	
Dreigen met een steekwapen en/of met gebruik van fysiek geweld	3 jaar gs ov
Dreigen met een vuurwapen	4 jaar gs ov
<u>Toepassen van geweld</u>	
Wegrukken (tas / ketting)	2 jaar gs ov
Schieten met een vuurwapen zonder letsel (bijvoorbeeld in de lucht)	5 jaar gs ov
Schieten met een vuurwapen en/of steken met een steekwapen: <u>eenvoudig letsel</u> (bijv. in de voet of schampschot)	6 jaar gs ov
Schieten met een vuurwapen en/of steken met een steekwapen: <u>zwaar letsel</u>	8 jaar gs ov
Steken met een steekwapen en/of ander geweld (niet schieten): <u>de dood van het slachtoffer ten gevolge hebbende</u>	12 jaar gs ov
Schieten met een vuurwapen: <u>de dood van het slachtoffer ten gevolge hebbende</u>	13 jaar gs ov

Strafverlagende factor:

- jonge leeftijd en/of gebrekkig ontwikkelingsniveau verdachte;
- relevant eigen gedrag slachtoffer.

Strafverhogende factoren:

- gepleegd in een woning;
- in vereniging gepleegd;
- minder weerbaar slachtoffer (bijvoorbeeld bejaard, zwanger, ziek of jeugdig slachtoffer);
- toerist is slachtoffer en daarop was verdachtes oogmerk gericht;
- (professioneel) samenwerkingsverband;
- recidive

Moord en (gekwalificeerde) doodslag

Omschrijving	Oriëntatiepunt
Moord	18 jaar gs ov
Doodslag	10-12 jaar gs ov
Gekwalificeerde doodslag	16 jaar gs ov

Strafverlagende factoren:

- jonge leeftijd en/of gebrekkig ontwikkelingsniveau verdachte;
- relevant eigen gedrag slachtoffer.

Strafverhogende factoren:

- gebrek aan erkenning en inzicht verdachte in problematiek gedrag;
- minder weerbaar slachtoffer (bijvoorbeeld bejaard, zwanger, ziek of jeugdig slachtoffer);
- publieke locus delicti of juist plaats waar men zich veilig waant (zoals de eigen woning);
- in vereniging gepleegd;
- geschokte rechtsorde;
- bijzondere gewelddadigheid en/of gruwelijkheid;
- bijzonder bedreigende setting (door bijvoorbeeld vrijheidsbeneming of bedreigingen);
- bijzonder verstreckende gevolgen voor nabestaanden;
- vol opzet;
- bij moord: grote mate van planmatigheid;
- recidive.

Poging doodslag

Omschrijving	Oriëntatiepunt Geen/licht letsel	Oriëntatiepunt Zwaar letsel	Oriëntatiepunt blijvende ernstige lichamelijke gevolgen/ invaliditeit/ hulp- behoevendheid
Poging doodslag zonder vuurwapen - steken met een mes of vergelijkbaar voorwerp - gebruik van slagwapen of een zwaar voorwerp - met een auto opzettelijk inrijden op een persoon	3-4 jaar gs ov	5-6 jaar gs ov	6-8 jaar gs ov
Poging doodslag met vuurwapen (schieten in de richting van een persoon)	5-6 jaar gs ov	6-8 jaar gs ov	8-10 jaar gs ov

Strafverlagende factoren:

- jonge leeftijd en/of gebrekkig ontwikkelingsniveau verdachte;
- relevant eigen gedrag slachtoffer.

Strafverhogende factoren:

- gebrek aan erkenning en inzicht verdachte in problematiek gedrag;

- minder weerbaar slachtoffer (bijvoorbeeld bejaard, zwanger, ziek of jeugdig slachtoffer);
- publieke locus delicti of juist plaats waar men zich veilig waant (zoals de eigen woning);
- in vereniging gepleegd;
- geschokte rechtsorde;
- bijzondere gewelddadigheid en/of gruwelijkheid;
- bijzonder bedreigende setting (door bijvoorbeeld vrijheidsbeneming of bedreigingen);
- bijzonder verstrekkende gevolgen voor nabestaanden;
- vol opzet;
- aard van het letsel;
- recidive.

Zedendelicten

Omschrijving	Oriëntatiepunt
Verkrachting (eenmalige, vaginale penetratie)	3 jaar gs ov
Seksueel binnendringen	
- kind jonger dan 12 jr	4 jaar gs ov
- kind ouder dan 12 jr jonger dan 16 jr	3 jaar gs ov

Strafverlagende factor:

- jonge leeftijd en/of gebrekkig ontwikkelingsniveau verdachte.

Strafverhogende factoren:

- excessief geweld;
- zwangerschap, abortus of andere bijzonder schadelijke gevolgen voor slachtoffer (ontmaagding, fors geestelijk/lichamelijk letsel, besmettingsrisico);
- minder weerbaar slachtoffer (bijvoorbeeld bejaard, zwanger, ziek of jeugdig slachtoffer);
- meermalen gepleegd;
- lange duur;
- jonge leeftijd slachtoffer;
- recidive;
- meerdere daders;
- bijzonder bedreigende of vernederende setting (door bijvoorbeeld vrijheidsbeneming, bedreigingen, anale penetratie, penetratie met voorwerpen);
- misbruik overwicht of vertrouwen.

Mensensmokkel

Omschrijving	Oriëntatiepunt
Mensensmokkel per transport	10-12 maanden gs ov

Strafverlagende factor:

- jonge leeftijd en/of gebrekkig ontwikkelingsniveau verdachte.

Strafverhogende factoren:

- levensbedreigende omstandigheden;
- erbarmelijke omstandigheden;

- zwaar letsel van een ander tot gevolg;
- dood van een ander tot gevolg;
- winstbejag;
- meer dan 5 personen;
- in de uitoefening van ambt of beroep;
- beroep of gewoonte;
- grote rol in organisatie;
- uitbuiting;
- doel strafbare feiten te laten plegen;
- recidive.

Opzetwitwassen

Benadelingsbedrag	Oriëntatiepunt
tot NAf 20.000,--	1 week-2 maanden gs ov/14 uur - 120 uur ts
NAf 20.000,-- tot NAf 140.000,--	2-5 maanden gs ov/120 uur - 240 uur plus 1 maand gs vw
NAf 140.000,-- tot NAf 250.000,--	5-9 maanden gs ov , waarvan deel voorw. pt 3 jaar
NAf 250.000,-- tot NAf 500.000,--	9-12 maanden gs ov
NAf 500.000,-- tot NAf 1.000.000,---	12-18 maanden gs ov
NAf 1.000.000,--- tot NAf 2.000.000,--	18-24 maanden gs ov
NAf 2.000.000,-- en hoger	24 maanden - maximum gs ov

Bijzonderheden:

- in bepaalde zaken kan het aangewezen zijn om de in de tabel genoemde straffen (deels) te combineren met een geldboete, bijvoorbeeld in zaken waarin niet tevens ontnemingsprocedure aanhangig is of zal worden gemaakt;
- Bij schuldwitwassen worden de oriëntatiepunten gehalveerd.

Strafverlagende factor:

- jonge leeftijd en/of gebrekkig ontwikkelingsniveau verdachte;
- de verdachte heeft de gedraging uit eigen beweging beëindigd;
- de verdachte heeft het ontstane nadeel (deels) ongedaan gemaakt.

Strafverhogende factoren:

- duur van de gedraging;
- mate waarin de verdachte door de overtreding voordeel heeft verkregen;
- (professioneel) samenwerkingsverband;
- handelen in de uitoefening van beroep of bedrijf;
- recidive.

Veroorzaken verkeersongeval met tijdelijke ziekte, letsel of de dood tot gevolg

Omschrijving Gevolgen slachtoffer	Alcohol- gebruik	Oriëntatiepunt Aanmerkelijke schuld	Oriëntatiepunt Ernstige schuld	Oriëntatiepunt Zeer hoge mate van schuld
Tijd. ziekte	geen	NAf 2.000,- en 3 maanden OBM	120 uur ts en 6 maanden OBM	2 maanden gs en 1 jaar OBM
	< 570 µg/l	120 uur ts en 9 maanden OBM	160 uur ts en 18 maanden OBM	6 maanden gs en 2 jaar OBM
	> 570 µg/l	140 uur ts en 18 maanden OBM	3 maanden gs en 2 jaar OBM	7 maanden gs en 3 jaar OBM
Zwaar lich. letsel	geen	120 uur ts en 6 maanden OBM	160 uur ts en 1 jaar OBM	4 maanden gs en 2 jaar OBM
	< 570 µg/l	160 uur ts en 18 maanden OBM	6 maanden gs en 2 jaar OBM	8 maanden gs en 3 jaar OBM
	> 570 µg/l	3 maanden gs en 2 jaar OBM	7 maanden gs en 3 jaar OBM	24 maanden gs en 4 jaar OBM
Dood	geen	240 uur ts en 1 jaar OBM	6 maanden gs en 2 jaar OBM	8 maanden gs en 3 jaar OBM
	< 570 µg/l	6 maanden gs en 2 jaar OBM	12 maanden gs en 3 jaar OBM	3 jaar gs en 4 jaar OBM
	> 570 µg/l	7 maanden gs en 3 jaar OBM	24 maanden gs en 4 jaar OBM	-4 jaar gs en 5 jaar OBM

Toelichting

Bijzonderheden:

- indien het alcoholgehalte van de verdachte niet is vastgesteld, wordt in het voordeel van de verdachte uitgegaan van de laagste categorie van alcoholgebruik;
- strafverzwarend zijn naast alcoholgebruik in ieder geval ook ernstige overschrijding van de maximumsnelheid, bumperkleven, geen voorrang verlenen en gevaarlijk inhalen;
- het begrip 'zeer hoge mate van schuld' is geen synoniem voor roekeloosheid in de zin van de wet. Daarvan is namelijk slechts sprake in zeer uitzonderlijke gevallen. Zie onder meer HR 3 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:1554, NJ 2014/30, m.nt. N. Keijzer. Voor roekeloosheid is geen afzonderlijk oriëntatiepunt ontwikkeld, omdat deze gevallen, voor zover zij zich al voordoen, te casuïstisch zijn (te denken valt aan wegpiraterij en wegraces). In de gevallen waarin zeer onvoorzichtig/onoplettend/onachtzaam gedrag bewezen is verklaard kan aansluiting gezocht worden bij de categorieën 'ernstige schuld' en 'zeer hoge mate van schuld', waarbij onderscheid gemaakt kan worden in de strafmaat naar de mate van verwijtbaarheid. Bij de categorie 'zeer hoge mate van schuld' kan gedacht worden aan gevallen die meer neigen naar of grenzen aan roekeloosheid.

VUURWAPENVERORDENING

Vuurwapenbezit

Omschrijving	Oriëntatiepunt First offender	Oriëntatiepunt Recidive
Bezit thuis ('in de la')	9 maanden gs waarvan deel voorw. pt 3 jaar	9-12 maanden gs
Bezit in de auto	18 maanden gs, waarvan 6 voorw. pt 3 jaar	18-21 maanden gs
Dragen op straat (in tas of op het lichaam)	21-24 maanden gs, waarvan 6 voorw. pt 3 jaar	21-24 maanden gs
Zwaar vuurwapen	48 maanden gs, waarvan 12 voorw. pt 3 jaar	60 maanden gs

Toelichting

Strafverminderende factoren:

- een ongeladen vuurwapen;
- een ongeladen vuurwapen, aangetroffen zonder voor dat wapen geschikte munitie;
- een ondeugdelijk vuurwapen of alarm-/signaalpistool dat voor bedreiging of afdreiging geschikt is.

Strafverhogende factoren:

- bezit thuis onder bedenkelijke omstandigheden (met bivakmuts of inbrekersgereedschap);
- in het openbaar gedragen;
- in de nachtelijke uren gedragen;
- tijdens een evenement of voor publiek toegankelijke (uitgaans)gelegenheid gedragen;
- ter hand genomen ten opzichte van een persoon of personen;
- binnen handbereik;
- meer dan één vuurwapen.

OPIUMLANDSVERORDENING

Cocaïne of heroïne: koerier (in- en uitvoer/aanwezig hebben)

Omschrijving	Oriëntatiepunt First offender	Oriëntatiepunt Recidive binnen 5 jaar
0,5 gram – 5 gram	tot NAf 500,-- gb	6 maanden gs, waarvan 3 maanden voorw. pt.3 jaar
5 gram – 250 gram	6 maanden gs, waarvan 3 voorw. pt.3 jaar	12 maanden gs
251 gram – 500 gram	12 maanden gs, waarvan 6 voorw. pt 3 jaar	18 maanden gs
501 gram – 1.000 gram	18 maanden gs, waarvan 9 voorw. pt 3 jaar	24 maanden gs

1.001 gram – 2.000 gram	24 maanden gs, waarvan 12 voorw.	30 maanden gs
2.001 gram – 5.000 gram	24 maanden gs	36 maanden gs
5.001 gram – 10.000 gram	30 maanden gs	42 maanden gs
10 kg – 25 kg	42 maanden gs	48 maanden gs

Toelichting

Bijzonderheden:

- er wordt uitgegaan van het brutogewicht van het object waarin de drugs zijn opgelost of verwerkt, tenzij dat tot onredelijke uitkomsten zou leiden;
- uit onderzoek van het Nederlands Forensisch Instituut kan worden afgeleid dat van dergelijke onredelijke uitkomsten sprake zou zijn in het geval van cocaïne in pasta, vloeistof of textiel;
- in geval van een cocaïne in een pasta wordt op grond van voormeld onderzoek uitgegaan van een gemiddeld cocaïnegehalte van 80% van het brutogewicht;
- in geval van cocaïne in een vloeistof wordt op grond van voormeld onderzoek uitgegaan van een gemiddeld cocaïnegehalte van 40% van het brutogewicht;
- voor cocaïne in textiel kan geen algemene regel worden geformuleerd.

Cocaïne of heroïne: dealen vanuit een pand en/of op straat

Omschrijving	Oriëntatiepunt Organisator
Het met enige regelmaat verkopen/afleveren/verstrekken van gebruikershoeveelheden harddrugs vanuit een pand of op straat gedurende een periode van minder dan 6 maanden	12-18 maanden gs
Het met enige regelmaat verkopen/afleveren/verstrekken van gebruikershoeveelheden harddrugs vanuit een pand of op straat gedurende meer zes maanden.	vanaf 18 maanden gs

Hennep: invoer, uitvoer en aanwezig hebben

Omschrijving	Oriëntatiepunt
5 gram – 30 gram	tot NAf 500,-- gb
Vanaf 30 gram of meer	Halvering oriëntatiepunten voor cocaïne/heroïne (koeriers)

Xtc: voorhanden hebben

Omschrijving	Oriëntatiepunt
2 – 5 pillen	tot NAf 500,-- gb
5 – 24 pillen	2 maanden gs waarvan 1 voorw. pt 3 jaar
25 – 50 pillen	2 maanden gs
voor elke 25 pillen daarna	1 maand gs erbij tot het strafmaximum